

ŽELEZAR

Jesenice, 6. septembra 1990

Številka 30 • XXXIX

Proizvodnja in prodaja v številkah

OBRATI	SKUP. PROIZ.		PROIZ. ZA PRODAJO			
	količ. mes.	ind. mes.	količ. mes.	ind. mes.	količ. kum.	ind. kum.
Jeklarna 1	8.908,0	104,8				
Jeklarna 2	18.583,0	84,4				
Livarna	0,0	0,0	50,8	0,0	223,6	—
VBS	16.673,1	101,0	3.193,8	84,0	34.792,2	—
HVB	7.288,7	107,1	6.593,8	98,4	65.176,1	—
HVJ	1.139,1	113,9	987,7	98,7	11.172,1	—
PVT	2.149,4	113,1	2.114,4	111,2	16.468,1	—
VDP	5.986,9	101,4	4.114,8	69,7	38.205,0	—
Žičarna	2.853,2	100,1	1.896,1	105,3	16.803,3	—
Jeklovlek	966,4	105,0	845,8	91,9	10.903,7	—
Elektrode	1.056,6	102,5	1.160,5	124,7	8.408,8	—
Želvjarna	583,2	89,7	643,8	99,0	4.960,6	—
Žič. valjarna	5.769,8	104,9	1.548,6	134,6	8.637,2	—
ŽELEZARNA	71.957,4	97,8	23.150,1	93,5	215.750,7	—

V pričetku meseca avgusta sem v svojem prispevku obrazložil vzroke zmanjševanja operativnega programa skupne proizvodnje in odpreme v primerjavi z gospodarskim načrtom. Tako smo načrtovali le 89 % skupne proizvodnje in 82 % predvidene količine odpreme.

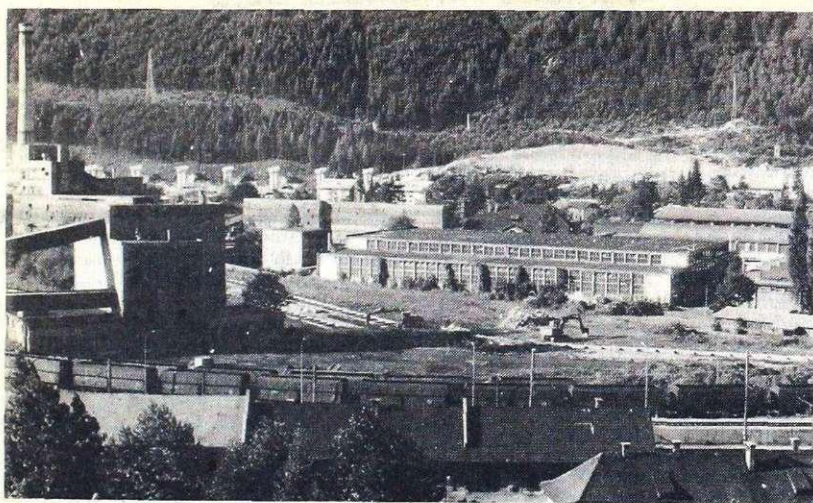
Dejansko doseženi rezultati so po obratih navedeni v tabelaričnem pregledu izpolnjevanja tako znižanega operativnega programa. Pri tem je potrebno pojasniti nekatera odstopanja in posebnosti, ki so zahtevale določene posege in so vplivale torej tudi na končne rezultate.

Zaradi pomanjkanja naročil za praktično vse programe in sorazmerno visoke zaloge vložka smo z načrtovano ustavitvijo Jeklarn 2 skušali znižati direktne stroške proizvodnje. Tako je izdelano v Jeklarni 2 le 18.583 ton jekla, jeklarna pa ni obratovala 4 dni.

Za predviden obseg potreb finalnih obratov je bilo polizdelkov dovolj in dosežena proizvodnja v vseh obratih, razen v Želvjarni, nad operativnim programom.

Pri odpremi so v pregledu večja odstopanja. Fakturirana količina 23.150 ton je le 93,5 % operativnega programa. Dejansko odpremljena količina je višja za 3.971 ton, kolikor smo odpremili v skladišča trgovskih organizacij v konsignacijsko prodajo. Odločitev za tak način prodaje narekuje tržišče, zaradi izredno kritične finančne situacije železarne pa pomeni tak način prodaje zaradi podaljšanja roka dejanskega plačila za železarno še dodatno breme.

Podpredsednik PO za proces:
Božidar Bartelj, dipl. ing.

Hrenovica in Podmežakla dobivata drugo podobo (foto: Izidor Trojar)

0 kadrih in prisilnih dopustih

Zaposleni v Železarni smo vsak dan bolj zaskrbljeni za svojo usodo, ki je neposredno povezana z usodo Železarne. Skrbni nas, da bomo ostali brez dela in sredstev za preživljanje. Upov, da se bo stanje na kakršenkoli način samo od sebe ali s pomočjo od zgoraj izboljšalo, ni več. Pred nami je drastično zmanjševanje števila zaposlenih. Delavski svet je na svoji zadnji seji že sprejel »Kriterije«, ki naj bi bili ključ, po katerem bomo v Železarni določali, kdo je presežek in kdo ne.

O kadrih in prisilnih dopustih, predvsem pa o predvidenem zmanjšanju števila zaposlenih, smo se pogovarjali z Otom Pestotnikom, vodjem oddelka za kadre:

»Število delavcev na prisilnem dopustu je pogojeno s produktivnostjo v celotni Železarni«, nam je dejal. »Ohraniti je namreč treba razmerje med količino in kvaliteto proizvodnje ter številom zaposlenih. Najbolj pereče je pomanjkanje dela. Zmanjšana končna proizvodnja, ki se zadnje čase suče okoli 25.000 ton mesečno namesto 30 ali 32 tisoč ton, terja tudi sorazmerno zmanjševanje števila zaposlenih. Zato torej ob vseh drugih odsotnostih tudi prisilni dopusti.«

Podrobneje je analiziral stanje kadrov za enega od delovnikov - prejšnji četrtek, 30. avgusta. Na ta dan je bilo na plačilnem seznamu Železarne 5.292 delavcev. Delovno obveznost jih je opravilo 2.944, 305 pa jih je imelo prosti dan zaradi dela v sistemu 4+1. Odsotnih je bilo 2.039 delavcev, od tega nekaj na bolniški, več kot polovico na rednem ali odrejenem dopustu, okroglo 500 delavcev pa je bilo na prisilnem

dopustu. Odsotnost je bila torej sorazmerno velika in v tem poletnem času smo situacijo reševali z rednimi letnimi dopusti. No, sedaj, ko smo redne letne dopuste že porabili, pa nam ostanejo le še prisilni dopusti, ki pa niso dolgoročno rešitev. Pospešeno bo torej treba zmanjševati število zaposlenih. Kako to doseči? Oto Pestotnik pravi: »Presežke delavcev bomo lahko ugotovljali šele potem, ko bomo vedeli, kako bo Železarna v prihodnje organizirana in kateri deli proizvodnje opuščeni. Podlaga za ugotavljanje, kdo bo tehnološki oz. ekonomski višek, pa bodo kriteriji, ki pa jih bo treba še preveriti. Že do konca leta bo treba zmanjšati število zaposlenih s sedanjih 5.292 delavcev (30. avgusta) na 4.900, v naslednjem letu pa na 4.000 oziroma po nekaterih drugih informacijah na 3.700 delavcev.

Več aktivnosti poteka, da bi to izpeljali čim manj boleče in brez hujskih pretresov. Za sedaj predvsem zbiramo podatke za dokup let za predčasno upokojevanje za tiste delavce, ki jim manjka manj kot 5 let do upokojevanja. Po podatkih, s katerimi razpolaga Kadrovski sektor, pa je tistih, ki izpolnjujejo po-

goje za predčasno upokojevanje, še okoli 370. Letos se jih je predčasno upokojilo 92.

Po doslej zbranih podatkih je 70 delavcev pripravljenih prekiniti delovno razmerje z odpravnino. Interesentov je iz dneva v dan več, prevladujejo pa delavci iz drugih okolij. Eder od pogojev za pridobitev pravice do odpravnine je, da se upravičenec za dobo dveh let odpove pravici do zaposlitve v družbenem sektorju v Republiki Sloveniji.

Po novem letu bi lahko kakih 250 delavcev Železarne dobilo delo pri Karavanškem predoru. Nekaj je tudi malih obrtnikov, ki bi se ob določenih finančnih pomočih, lahko osamosvojili.

S temi aktivnostmi bi lahko rešili vprašanje prezaposlitve oz. upokojevanja za več kot 700 delavcev. Seveda pa je pogoj za uresničitev vsega naštetega, da Železarna in ostali odgovorni dejavniki, kot so Republiški svet za zaposlovanje, Republika Slovenija in občina Jesenice, zberejo dovolj sredstev. Odgovorni dejavniki v občini pa se bodo morali vključevati predvsem v programe za reševanje problematike tistih delavcev, ki bodo dejansko ostali brez zaposlitve in sredstev za preživljanje. Narediti moramo vse, da bo teh čim manj.

Dare Bradackja

Poslovanje Poslovnega sistema Slovenske železarne v juliju

Zgodovina spremljanja poslovanja PS SŽ kaže, da imajo poletni meseci značilnost nižje proizvodnje in prodaje. To se je pokazalo tudi v letošnjem letu in v mesecu juliju. Vendar povzroča skrb zmanjševanje proizvodnje zaradi pomanjkanja naročil in nižja zunanja vrednostna realizacija od dosežene v istem obdobju lanskega leta in od načrtovane.

Proizvodnja

Proizvodnja surovega jekla je skupno dosegla v juliju 42.443 tone in kumulativno 315.262 t. Mesečna proizvodnja je zaostala za 9 % in kumulativno za 3 % za linearnim načrtom. V lanskem letu smo v istem obdobju dosegli 335.492 t ali 6 % več. Železarna Jesenice kljub mesečnim nihanjem v kumulativni izpolnjuje linearni načrt (227.297 t ali 2 % več), glede na proizvodnjo v lanskem istem obdobju pa je letošnja nižja za 10 %. Proizvodnja surovega jekla je v Železarni Štore dosegla v juliju 86 % načrta. Nivo postavljene načrta je dosegla v dveh letošnjih mesecih. Glede na tako postavljen načrt letošnja kumulativa zaostaja za 16 % (87.965 proizvedeni ton), glede na proizvodnjo v lanskem obdobju pa je višja za 6 % (83.257 t).

Proizvodnja končnih izdelkov je tudi v juliju upadla. V tonazi smo skupno dosegli 39.486 t izdelkov, kar predstavlja 82 % linearni mesečni načrt. Kumulativa je dosegla 301.667 t ali 90 %. Proizvodnja v lanskem obdobju je bila višja za 8 % (328.790 t). Mesečna proizvodnja je najbolj upadla v Tovilu, kjer so dosegli 30 % linearnega načrta, in v Verigi (56 %). Proizvodnja v ostalih podjetjih je dosegla med 75 % in 87 % (Jesenice) načrta. Pod načrtom ostaja tudi kumulativna proizvodnja v vseh podjetjih - Jesenice 193.981 t ali 93 %, Žična 6.880 t ali 93 %, največji zaostanek je v Tovilu in Verigi - dosegli so 75

% linearnega načrta. Podobna ocena velja tudi v primerjavi z doseženo proizvodnjo v lanskem obdobju.

Prodaja

Prodaja končnih izdelkov

Mesec julij je bil tako po količinski proizvodnji kot po prodaji končnih izdelkov eden najmanj uspešnih. Prodali smo 37.837 t izdelkov in v letošnjem obdobju 298.982 t. V vseh podjetjih prodaja pokriva proizvodnjo (z mesečnim odstopanjem +/- nekaj odstotkov), tako da so zaloge minimalne.

Zunanja vrednostna realizacija

V juliju smo realizirali 387,7 mio din oz. 55,4 mio DEM zunanjih realizacij. Vsa podjetja so po svoji doseženi realizaciji zaostala za linearnim načrtom.

Najnižja realizacija je bila v Tovilu (43 %) in Verigi (56%). Železarni sta dosegli skupno 331,2 mio din ali 79 %. Glede na mesečni linearni načrt je bila v juliju najuspešnejša Žična z 18,8 mio din ali 89 %. Tudi po tem mesecu je v kumulativni zunanji realizaciji za PS SŽ opazno upadanje glede na postavljene linearni načrt. V letošnjem letu so Jesenice dosegle 1.727,8 mio din ali 86 % linearnega načrta, Plamen 87 % - 120,8 mio din, Žična (117,9 mio din) in Štore (744,3 mio din) okrog 80 % ter Tovil 65 % - 55,5 mio din. Skupno smo dosegli 2937 mio din ali 419,60 mio DEM. Ta realizacija predstavlja za 17 % (614 mio din ali 87,7 mio DEM) manj od linearnega letnega načrta. Tudi primer-

java z lanskim obdobjem kaže, da je letošnja realizacija bistveno nižja - skupno smo dosegli skoraj za 40 % manj. Za lanskim obdobjem najbolj zaostaja Železarna Jesenice (57 % na lanko kum.). Tovil je dosegel 66 %, Veriga 69 % in Plamen (najvišje) 79 % lanskega obdobja.

Izvoz

V obdobju januar-julij smo v izvozu realizirali 59,2 mio USD in 102.005 t prodanih izdelkov. Gledano količinsko smo lahko zadovoljni - linearni načrt smo presegli za 10 % in 40 % glede na lanko obdobje. Vrednostni rezultati pa so slabši. Za načrtom zaostajamo 1,2 mio USD ali 2 %, čeprav je letošnji izvoz za 15 % višji od lanskega v istem obdobju. Tudi z doseženim juliskim izvozom smo lahko zadovoljni - dosegli smo 8,740 mio USD in 13.549 t prodanih izdelkov, kar predstavlja ceno 645 USD na tono izdelkov. To je najboljši cenovno razmerje, ki smo ga dosegli v letošnjem letu. Izvozne rezultate v letošnjem obdobju I-VII. so presegli na Jesenicah (33,7 mio USD ali 11 % nad načrtom), v Plamenu (2,3 mio USD; 9 %) in v Žični, ki je z dodatno prodajo za precej presegla (nizko postavljeno) načrt. Več skrbí nastaja v naših ostalih podjetjih - glede na junijsko obdobje sta Železarna Štore in Veriga malenkostno izboljšali položaj. Tovil pa je upadel. Vsi pa še vedno precej zaostajajo za linearnim načrtom.

Uvoz

V obdobju januar-julij smo porabili 47,4 mio USD pri uvozu. Večino uvoza

(Nadaljevanje na 4. strani)

Za zaposlitev pri Karavanškem predoru veliko zanimanja

Komisija za kadre pri Projektu Karavanke je v petek, 31. avgusta, predstavila prvi del raziskave projekta Kadri za karavanški predor, to je rezultate evidenčnih prijav.

Projekt je bil sfinanciran v dogovoru z vsemi raziskovalnimi skupnostmi Gorenjske in je zajel celotno področje od Karavank do Kranja. Zaradi obsežnosti so se potem dogovorili o etapnem obdelovanju kadrovske problematike; tako so lani zaključili s projektoma za mejni in carinsko-spediterski plato. S tem je seznanjen tudi republiški sekretariat za delo.

Rezultate evidenčnih prijav je podrobneje predstavil vodja projekta mag. Belčič. Poudaril je, da so se razmere v nekaj letih izredno spremenile in da zato lahko rečemo naslednje: če je bilo pred leti, ko smo projekt začeli, osnovno vprašanje, kako kader dobiti, je sedaj ravno obratno. Sedaj je osnovno vprašanje, kako kader izbrati, saj je za eno delovno mesto prijavljenih poprečno šest kandidatov, kar kaže, da je večina delovnih mest za kandidate zanimiva.

Kvaliteta kadra je zelo ustrezna in nad vsemi pričakovanji, saj je izobrazbena struktura izjemno dobra. Med prijavljenimi je kar desetkrat več kandidatov z visoko šolo kot je potrebno. Izbor je boljši kot na Gorenjskem ali med iskanci zaposlitve.

Po šifrantu je prijavljenih 217 različnih poklicev; to je populacija, iz katere bo zelo težko izbirati, saj ima večina izpolnjena oba osnovna kriterija - potrebno izobrazbo in delovne izkušnje. Glavna prijavljenih je iz jeseniške in radovljiške občine in večinoma so prijavljeni že zaposleni. Večina ima tudi urejene osnovne življenjske razmere (stanovanje, prevoz, varstvo), zato bodo stroški pri zaposlovanju kadrov za predor bistveno manjši. Pred štirimi leti je bila glavna skrb kadrovskega projekta prav zagotavljanje teh potreb, sedaj pa je glavnina prijavljenih iz domačega kraja.

Sedaj je osnovni problem kvaliteten izbor, pri čemer bo precej težav. Ker ima večina kandidatov izpolnjena oba osnovna pogoja, bo treba uvesti nova merila za izbor kadrov, da bo izbor čim bolj korekten in kvaliteten. Sedaj izgovor, da ni kvalitetnega kadra, ni več mogoč.

V kadrovskem projektu je predvideno tudi usposabljanje delavcev. Prvotno so nislili organizirati uvaljalni seminar za vse prijavljene, vendar so se kasneje zaradi izrednega interesa (računajo, da bo po uradnih objavah okrog tri tisoč kandidatov) premislili.

Tako bodo uvaljalne seminarje organizirali le za že izbrane kandidate.

Komisija za kadre je omenila tudi nacionalno strukturo prijavljenih kandidatov, kar je pomembno predvsem za carinsko službo. V evidenčnih prijavah te rubrike sicer ni bilo, vendar so potem samo za carinsko službo glede na kraj rojstva in priimek poskušali ugotoviti tudi nacionalno strukturo prijavljencev. Carina ima pri zaposlovanju in izboru svoj nacionalni ključ, vendar je med prijavljenimi tudi glede nacionalnosti toliko izbire, da pri zaposlitvi teh kandidatov pri carini ne bi smelo biti problemov.

Sedaj so na potezi podjetja, ki bodo odločala o tem, kakšne in katere delavce bodo sprejemala. Seveda pa prevzemajo tudi vso odgovornost za kvaliteten izbor svojega kadra.

Razlago mag. Belčiča je dopolnil direktor Karavanške poslovne skupnosti Srečo Mlinarič, ki je dejal, da je bilo največ evidenčnih prijav zaradi spremembe delovnega okolja ali področja dela. Veliko prijav je bilo tudi med presežnimi delavci in mladimi brez zaposlitve.

Projekt Kadri za karavanški predor bo obravnaval tudi Izvršni svet Skupščine občine Jesenice, dogovori z investitorji o vsebini in rokih uradnih razpisov pa še tečejo.

Ob koncu so člani komisije za kadre sprejeli naslednje usmeritve: uvaljalni seminar se opravi po sklenitvi delovnega razmerja; gradivo bosta obravnavala Skupščina Karavanške poslovne skupnosti in Izvršni svet Skupščine občine Jesenice; o rezultatih evidenčnih prijav se seznanijo tudi republiški sekretariat za delo; z investitorji projekta Karavanke se je treba dogovoriti, kdaj in koliko razpisov bodo objavili v okviru predlogov Karavanške poslovne skupnosti.

Dodali so še pojasnilo, da evidenčna prijava za kandidata ni nobena prednost, saj je bil namen evidenčnega razpisa le ugotoviti, s čim razpolagajo. Na Karavanški poslovni skupnosti so se namreč bali, da ne bodo imeli dovolj kvalitetnega kadra z ustreznimi izobrazbo. Sedaj je ta bojazen popolnoma odveč, izbira pa toliko težja.

Lilijana Kos

Poslovanje Poslovnega sistema Slovenske železarn v juliju

(Nadaljevanje s 1. strani)

predstavljajo repromaterial in surovine s konvertibilnega področja. Glede na načrt smo uvoz zmanjšali za 28 % in je tudi nižji (18 %) kot v lanskem obdobju. Med predelovalkami je Plamen dosegel načrtovano vrednost, manjši del uvoza pa je izbrala tudi Veriga. Tovil in Žična še naprej ostajata brez uvoznih potreb. Železarni sta dosegli 74 % načrta in sta tudi zmanjšali uvoz glede na lansko obdobje.

Kadri in OD

Povprečno število zaposlenih je bilo v juliju 11.100 in v letošnjem obdobju 11.405. V primerjavi z lanskim obdobjem smo v letošnjem zmanjšali število zaposlenih za 3 % ali 306 ljudi. Po postavljenem načrtu pa bi morali zmanjšati število zaposlenih še za 4 % ali 471

ljudi. Nekatera naša podjetja (Veriga, Store) so že v tem mesecu zaradi pomankanja dela začela uresničevati obliko prisilnih dopustov, tako da se pravzaprav slika aktivnih delavcev delno spremeni. Če se bo takšna situacija še nadaljevala, bodo postopoma tudi ostala podjetja prevzela to začasno in delno rešitev (Jesenice).

Povprečno izplačani OD je v juliju dosegel 4.409,57 din na zaposlenega. V primerjavi z junijem je ta vrednost višja za 2 %. Glede na pretekli mesec se je višina OD malenkostno izboljšala na Jesenicah in v Verigi, več v Metalurškem inštitutu, ki je v juniju znižal OD za 30 %, in v IB d.o.o. Tudi ocena julijskega OD v gospodarstvu kaže malenkostno rast (1,3 %) v primerjavi z junijem. Prav primerjava s povprečnim OD v gospodarstvu kaže na naše zaostajanje v juliju za 19 % in v obdobju I-VII.

za 14 %. To razliko smo »ustvarili« z zaostankom v mesecu aprilu. Poprečni OD je v letošnjem obdobju glede na lansko obdobje višji za 18 %. Večina podjetij presega poprečje lanskega obdobja, zaostaja Veriga.

Produktivnost

Koeficienti produktivnosti za julij kažejo upad. Po prvem koeficientu smo dosegli 3,6 t končnih izdelkov na zaposlenega in po drugem realizirali s prodajo 5.000 DEM na zaposlenega. Oba kazeta ene izmed najnižjih letošnjih rezultatov, kar pomeni tudi to, da dosedanja prizadevanja in ukrepi za obuditev poslovanja še niso pokazali rezultatov. Koeficienti produktivnosti so bili v lanskem juliju višji za 25 % (t/zap) in 38 % (1.000 DEM/zap).

Železarna Ravne v prvem polletju

V današnji številki Železarnja vas seznanjamo tudi s poslovanjem PS Slovenske železarn v obdobju januar-julij 1990. Tako vemo o poslovanju jeseniške in štorske železarn in o predelovalcih.

Ker pa je med delavci veliko zanimanja tudi o poslovanju Železarnje Ravne (ki v PS SZ ni vključena), povzamemo nekaj podatkov iz štirinajstrednje priloge Informativnega fužinarja, Novice.

Medtem ko je v Sloveniji proizvodnja najbolj padla v strojogradnji in predelavi kovin, je v Železarni Ravne najbolj padla v metalurgiji. Na Jesenicah in v Štorkah je znašala metalurška proizvodnja čez 90 % v primerjavi z enakim lanskim obdobjem, pri nas le 78,5 %, sledita pa predelava kovin in strojogradnja (ta je bila tonažno za 9,2 % nižja, vendar po obsegu za četrtno večja kot poprečno v panogi). Zakaj je tako, bo pokazala posebna analiza komercialnega sektorja.

Število zaposlenih smo v železarni zmanjšali bolj kot v poprečju gospodarstva Slovenije. Realno zaostajanje OD za domačo inflacijo je bilo 15 %. S povprečnimi OD smo v primerjavi z gospodarstvom Slovenije zaostali za 7,5 %, v primerjavi z industrijo in rudarstvom pa za 4,5 %.

Osnovnega cilja - 4 % akumulacije v črni metalurgiji in 6 % v predelavi - nismo uresničili, saj smo imeli 187 milijonov din izgube. Načrtovali smo za 50 % večjo proizvodnjo orodnih jekel, dosegli pa le 19 % večjo. Kolesarskega fonda strojnih ur nismo izboljšali (nezasedene zmogljivosti).

Realno nismo pocenili proizvodnje v obsegu, kot smo ga načrtovali. Načrtovali smo, da bomo izmeček zmanjšali za 10 %, a smo ga glede na lani povečali za 15 % (skupna vrednost znaša 39,9 mio din). Zaloge nabavljenega materiala in proizvodnje so za 4 % večje, kot so bile 1.1.1990, vrednost fakturirane prodaje pa je realno za 25 % manjša kot lani v polletju.

Organizacije dela in tehnološke discipline nismo uspeli uresničiti, zato dejanski časi v primerjavi s tehnološko predpisanimi niso bili v mejah plus minus 10 %. S slabo kvaliteto, reklamacijami in kasnitvami rokov si ne utrjujemo ugleda.

S prodajo smo na letnem trendu dosegli 122.000 ton in ne 150.000 ton, kot smo načrtovali, pri izvozu pa na 72 mio USD, to je 95 % planiranega izvoza. Stroški niso v načrtovanih okvirih (razen izjem, kot so Armature).

Specifičnih porab energije nismo pomembno zmanjšali.

Storitve za delovne naloge (na izdelku) so nesorazmerno visoke glede na proizvodnjo, 30 % teh opravljajo zunanji izvajalci, kar je odločno preveč.

Polizdelkov, orodja in pomožnega materiala porabimo več, kot bi ga glede na zmanjšano proizvodnjo smeli (tu je tudi računalniška oprema, kupljena prek nabave, namesto prek investicij).

Poraba goriv in maziv je za 30 % prevelika glede na plan. V Jeklarni je

specifična poraba energije zaradi pogoste menjave asortimenta za 2,5 % višja, prav tako pa je v železarni za 13 % večja kot lanska polletna poraba zemeljskega plina.

Stroški rednega vzdrževanja so kljub temu, da je proizvodnja nižja, enako visoki, kot bi lahko bili pri 100 % proizvodnji.

Strošek za prehrano delavcev je 26,7 mio din, kar je 68 % celotne vsote nadomestil stroškov delavcev. 9 mio din znašajo stroški za prevoz.

Reprezentančni stroški presegajo polovico letnega plana za 129 %.

Stroški za komunalne storitve, zaščitna sredstva itd. so za 24 % višji, kot so bili načrtovani za polletje.

(Novice št. 26, 15.8.1990)

Nakup mesnih izdelkov

V Celjskih mesninah - Hmezad so tudi letos pripravili posebno sindikalno akcijsko prodajo mesnih izdelkov, ki jih proizvajajo v njihovih obratih. Letošnja ponudba pa je še bolj pestra kot v prehodnih akcijah. Zagotavljajo tudi, da bodo naročila v celoti izpolnili.

Sindikalno akcijsko prodajo organiziramo za člane Zveze svobodnih sindikatov Slovenije - Sindikata Železarnje Jesenice.

Naročila bomo zbrali po sindikatih obratov oziroma sektorjev - predsedniki oziroma zaupniki, kjer vsak interesent dobi interno naročilnico s seznamom in ceno izdelkov Hmezad.

Tisti, ki se odloči za nakup Hmezadovih izdelkov, izpolni interno naročilnico, na katero poleg naročila napiše priimek in ime, obrat oziroma sektor in delavsko številko. Naročilnico mora naročnik podpisati.

Naročene izdelke je možno plačati v treh obrokih: prvi obrok 40 % pri izplačilu osebnega dohodka v mesecu oktobru 1990, preostala dva obroka po 30 % pri izplačilu osebnega dohodka v mesecu novembru in decembru 1990.

Zadnji rok naročila je v torek, 11. septembra 1990.

Do vključno 12. septembra 1990 je potrebno vsa naročila poslati na sindikat Železarnje.

Vsak naročnik bo dobil Hmezadove izdelke v kartonski embalaži, na kateri bo napisano ime naročnika in številka interne naročilnice. Paket bo moral naročnik dvigniti pri Jeleni na dan dobave, kajti nekaterih izdelkov ni možno hraniti. O dnevu dobave bomo naročnike pravočasno obvestili.

Morebitne pripombe na kvaliteto, težo ali obračun pošljete pisno v roku treh dni po prejemu blaga na Sindikat Železarnje.

Delavci - člani sindikata Železarnje, ki so na prisilnem dopustu, naročilnice lahko dobijo in izpolnijo na sindikatu Železarnje.

Vse dodatne informacije dobite na sindikatu Železarnje, telefon štev. 32-66.

Sindikat Železarnje

CSUI JESENICE Oddelek za izobraževanje ob delu

RAZPISUJE NASLEDNJE OBLIKE IZOBRAŽEVANJA OB DELU ZA LETO 1990/91

Usmeritve in smeri: I. IZOBRAŽEVANJE OB DELU IN IZ DELA

Vzgojno izobr. program — naziv in zahtevnost programa	Naziv smeri izobraževanja in stopnja zahtevnosti dela	Poklici, dela oz. naloge, za katere se omogoča izobraževanje po programu oz. smeri izobraževanja
1. Pridobivanje, predelava in obdelava kovin	A. Pridobivanje in predelava kovin (II)	— različna enostavna in manj zahtevna dela pri pridobivanju groblja, barvnih kovin in zlitin, pridobivanje jekla, — manj zahtevna dela v livarnah, — manj zahtevna dela pri izdelavi metalurških proizvodov (izdelava žice, profilov, pločevine in drugih izdelkov, v črni metalurgiji in v barvni) — dela pri čiščenju metalurških proizvodov, — manj zahtevna dela pri metalurško-kemični obdelavi izdelkov in mineralurgiji
	B. Obdelava kovin (II)	— ročna obdelava kovin, — dela na manj zahtevnih strojih in napravah, — montažna in vzdrževalna dela v procesni proizvodnji, — manj zahtevna montažna in vzdrževalna dela v energetiki, — manj zahtevna dela v varilstvu
2. Metalurgija SREDNJI PROGRAM (SR)	A. Talilec — livar (IV)	— vodenje obratovanja in livnih naprav, — dela in naloge pri pripravi vložka, dela in naloge pri obratovanju plavža, — proizvodnja glinice, — elektroliza glinice, — vodenje obratovanja talilnih peči, — litje barvnih kovin, — priprava vložka za jeklarsko predelavo, — pridobivanje jekla po različnih postopkih
	B. Kalupar (formar) livar (IV)	— izdelava kalupov, ročno, strojno s šablono, — izdelava jeder, — ulivanje v peščene kalupe, — tlačno litje, — čiščenje odlitkov
	C. Livarski modelar (IV)	— izdelava različnih modelov iz lesa, — izdelava različnih modelov iz umetne snovi, — izdelava modelov za jedra, — izdelava skeletov in šablon
	Č. Gradbinec ind. peči (IV)	— izdelava industrijskih peči, — popravilo peči in ponov
	D. Preoblikovalec (IV)	— valjanje jekla in barvnih kovin, — stiskanje in iztiskanje profilov, — zarjenje, — kaljenje, — umetno kovanje in druge vrste kovanja, — eluksiranje, — adjustiranje, — pletenje žice
3. Metalurgija — metalurški tehnik	A. Metalurški tehnik (V)	— kontrola v neposredni proizvodnji in v laboratoriju, — priprava dela, — zahtevna operativna dela na metalurških procesnih napravah
4. Strojništvo — SREDNJI PROGRAM	A. Oblikovalec kovin (IV)	— strugar, — frezalec, — vrtalec, — ostrilec, — orodjar, — mehanik obdelovalnih strojev
	B. Preoblikovalec in spajalec kovin (IV)	— konstrukcijski ključavničar, — varilec
	C. Strojni mehanik	— mehanik delovnih strojev in industrijskih transportnih naprav, — mehanik energetskih strojev in naprav, — mehanik industrijskih strojev in naprav
5. Strojništvo — strojni tehnik	A. Strojni tehnik (V)	— organizacija in vodenje dela v neposredni proizvodnji, storitvi, — upravljanje zahtevnih procesnih naprav, — izvajanje zahtevnih del in nalog v neposredni proizvodnji in storitvi, — kontrola dela v proizvodnji in v laboratorijih

Pogoji za vpis:

- starost 18 let,
- skrajšan program (SKR) — šolanje traja od 18 mesecev do 2 leti
 - izpolnjena osnovnošolska obveznost (najmanj 6 razredov OŠ)
 - ustrezno zdravstveno stanje
 - ustrezna znanja v stroki s priporočilom temeljne organizacije (metalurška in kovinsko-predelovalna stroka)
- srednji program (SR) — šolanje traja največ tri leta
 - zaključen 8. razred osnovne šole

merjih uporablja pojem sindikat kot generičen pojem, Zakon o podjetjih pa v 5. členu določa uporabljanje pojma »Zveza sindikatov Jugoslavije«. Vprašanje opredelitve reprezentativnih sindikatov je torej vprašanje ureditve de lege ferenda. Pri tem je - gledano primerjalno - pravno - več možnosti: v pogajanjih se zagotovi pluralistično zastopstvo s strani sindikatov (zahodna Evropa) oziroma delavci s tajnim glasovanjem izberejo večinski sindikat kot edinega predstavnika, ki v pogajanjih zastopa vse delavce, ne le člane (ZDA, Kanada).

Ugotoviti moramo, da je bila Zveza sindikatov Slovenija oziroma Zveza svobodnih sindikatov Slovenije kot njena pravna naslednica tista edina sindikalna organizacija, ki se je vključevala v ustavne spremembe (na našo pobudo je v ustavi RS sprejeto določilo o sindikalnem pluralizmu), v spremembe zvezne in republiške delovne zakonodaje in na tej podlagi tudi v kolektivno dogovarjanje. Položaj Zveze svobodnih sindikatov Slovenije in njenih konstitutivnih delov kot strank kolektivne pogodbe s pravnega vidika ni sporen. Obenem pa ni nobenih zadržkov, da se v pogajanja ne bi mogli vključevati tudi drugi sindikati, ki jih je prinesel sindikalni pluralizem. Obenem pa moramo vedeti, da v pozitivnem pravu ni nobenega določila, ki bi terjalo predhodno soglasje delavcev v sindikatu za sklepanje kolektivne pogodbe, kot je to postavljeno v zapisu Železarnja; Zveza svobodnih sindikatov Slovenije se je pogajala kot legitimna

stranka kolektivne pogodbe, saj ima v svoji organizaciji preko 400 tisoč članov.

Sprejeta splošna kolektivna pogodba za gospodarstvo (Uradni list RS št. 31/1990) pomeni minimum s pogajanjih dogovorjenih pravic delavcev, ki so s strani delodajalcev v tem trenutku ekonomsko pokrite in iztožljive. Panožnim in podjetniškim kolektivnim pogodbam je dopuščeno, da določijo glede na ekonomske razmere v dejavnosti oziroma podjetju višji obseg pravic kot splošna kolektivna pogodba za gospodarstvo, v nobenem primeru pa ne manjši.

2. Pripomba oziroma vprašanje glede 2. člena kolektivne pogodbe (delovne izkušnje). Kako bo delavec na manj zahtevnem delu uveljavil delovne izkušnje in kdo mu jih bo priznal?

Delovne izkušnje so poseben pogoj za sklenitev delovnega razmerja in so za določena delovna mesta opredeljena v aktu o sistematizaciji delovnih mest.

3. Kot že rečeno, je večina določil delovno-pravnega dela kolektivne pogodbe sprejetih na osnovi napolnjenih norm Zakona o temeljnih pravicah iz delovnega razmerja in Zakona o delovnih razmerjih. Tako tudi določilo 3. člena kolektivne pogodbe, v katerem so določeni elementi objave in pravica kandidata, ki ni bil izbran, da ima pravico do vpogleda v podatke, ki so vplivali na izbiro. To je norma, ki je zakon ne vsebuje, ki je le v kolektivni pogodbi in je

v korist delavca. Nobene potrebe pa ni, da bi kolektivna pogodba vsebovala določbo, da se razpis objavi na takšnih mestih, ki bodo dostopna vsem delavcem. Temu je namreč zadoščeno z določbo 9. člena zveznega zakona, ki določa, da je organizacija za zaposlovanje dolžna javno objaviti prosta delovna mesta.

4. Deloma je utemeljena pripomba k 4. členu kolektivne pogodbe, ki določa, da sklep o potrebi po sklenitvi delovnega razmerja sprejme poslovodni organ in da izbiro med kandidati opravi poslovodni organ oziroma organ, določen s splošnim aktom oz. delodajalec.

Poslovodni organ je zakonsko odgovoren za poslovanje podjetja, organizacijo delovnega procesa, zakonitost dela itd. S tega vidika je utemeljeno, da sprejme tudi sklep o potrebi po zaposlitvi delavca. Strinjam pa se s pripombo, da bi bilo ustreznejše, če bi se izbira prepustila pristojnemu organu. S tem je v komentarju zveznega zakona mišljen kolegijski organ npr. delavski svet, komisija za delovna razmerja, kadrovska komisija ali drug organ. To bi nesporno zagotovilo večjo demokratičnost, kontrolo in vpliv delavcev na zaposlovanje v organizaciji.

5. Ni utemeljena pripomba, da je sporen prenos pooblastil poslovodnega organa za odločanje o posameznih pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev na druge delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi (5. člen

kolektivne pogodbe). Upoštevati je treba določila 1. odstavka 4. člena Zakona o delovnih razmerjih: poslovodni organ lahko pooblastilo za odločanje o posameznih pravicah, obveznostih in odgovornostih, ki ga ima po zveznem zakonu in republiškem zakonu o delovnih razmerjih, v skladu s kolektivno pogodbo prenese na delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi. To zakonsko normo, ki je obligatorna, je splošna kolektivna pogodba dogradila na ta način, da dopušča prenos pooblastil v smislu citiranega člena zakona le v organizacijah z več kot 50 zaposlenimi in da zahteva, da se lahko pooblastila poslovodnega organa prenesejo le na delavca, ki ima najmanj višjo strokovno izobrazbo in najmanj dve leti izkušnje, praviloma iz kadrovskega področja. Zahtevana strokovnost in delovne izkušnje so določene z vidika večjega varstva delavcev (strokovnost odločanja).

6. Pogodba o zaposlitvi. Utemeljene so pripombe, ki se nanašajo na neurejenost lastninskih odnosov, vendar je treba upoštevati, da gre za zakonodajo, ki jo bo sprejemal parlament - ni krivda Zveze svobodnih sindikatov, da ta zakonodaja še ni sprejeta. Elementi pogodbe o zaposlitvi, ki je konstitutivni akt nastanka delovnega razmerja, pa so pravno korektno določeni. Prav tako sta v korist delavcev tudi 3. in 4. odstavek 6. člena kolektivne pogodbe, ki zavezujejo organizacijo oziroma delodajalca, da so kolektivne pogodbe

hranjene tako, da so dostopne vsem delavcem in da lahko delavec kadarkoli zahteva vpogled v vsebino kolektivne pogodbe, organizacija oziroma delodajalec pa mu tega ne more odreči.

7. Niso utemeljene pripombe k 8. členu kolektivne pogodbe. Pripravnost je zakonski institut delovnega prava, ki nastopi pri vseh delavcih od IV. stopnje strokovne izobrazbe dalje - tedaj, ko prvič sklepajo delovno razmerje. 19. člen Zakona o delovnih razmerjih v 3. odstavku tudi napotuje na kolektivno pogodbo oziroma splošni akt, da določi trajanje in potek pripravnosti, program, vodstvo in način spremljanja in ocenjevanja pripravnosti. 8. člen kolektivne pogodbe je zahtevane elemente 19. člena Zakona o delovnih razmerjih dogradil.

8. Kot sporna so navedena tudi določila 9. člena kolektivne pogodbe (ugotavljanje znanja in zmognosti oz. pričakovanih rezultatov dela - 23. člen Zakona o delovnih razmerjih). Določilo kolektivne pogodbe, da ima delavec pravico do vpogleda v strokovno dokumentacijo, na podlagi katere je bil začel postopek, je nesporno v korist delavca, saj le-to lahko uporabi tudi v postopku ugovora v organizaciji oziroma pri delodajalcu, pa tudi pri sodišču, pristojnem za delovne spore. V postopku ugovora delavec nikakor ni prepuščen samemu sebi, saj ima sindikat v prvem odstavku 104. člena Zakona pooblastilo, da se v ugovornem postopku izjavi o

Razstava fotografij in razglednic Gorenjski kraji in ljudje pred prvo svetovno vojno in med obema vojnama

Čas med letom 1870, ko se je fotografija začela uveljavljati v večjem obsegu, in letom 1918, ki ga prikazuje prvi del te razstave, je prehodno obdobje, polno novosti in nasprotij, vendar kljub temu še močno zasidrano v tradiciji.

Tako se po gradnji gorenjske železnice, ki poveže Ljubljano s Kanalsko dolino, ali karavanskega in bohinjskega predora, še dolgo oglašata postiljono rog in vozarjev bič. Obdelovalna zemlja ostaja še vedno najdragocenejša sestavina kmečke posesti, zato vaška naselja večinoma ohranjajo sklenjeno obliko in tipsko naselbinsko zasnovno preteklih časov. Železnica vnese v podobo krajine značilen tip železniških postaj, mostov in predorov. Ob nastajajočih tovarnah se pojavlja od drugod prenešana industrijska arhitektura in siva delavska stanovanjska poslopja. Razvijati se začne turizem in mnogi gorenjski kraji tekmujejo med seboj pri organizaciji turistične ponudbe. V tem prednjači Bled, ki mu lepota jezera, termalna voda in metoda naravnega zdravljenja Švicarja Riklaja pripomorejo k svetovnemu slovesu.

Razvijajo se različne športne panoge, čeprav ostaja še dolgo kraljica takratne telesne kulture telovadba, še posebej orodna, nanjo se opira dejavnost mnogih političnih organizacij - liberalnih, klerikalnih in delavskih, ki svojih kulturnoumetniških programov - gledaliških, glasbenih, literarnih, nikoli ne pozabijo dopolnjevati s telesno - vzgojnimi. Na vseh teh področjih se zrcali prebujena nacionalna zavest, ki želi tekmovali s podobnimi nemškimi institucijami. Ta težnja se posebno jasno odraža v razvoju šolstva, v planinstvu, ki v Alpah in Karavankah bije srdit boj z mogočnim Alpenvereinom pri postavitvi planinskih postojank in kasneje pri prvenstvenih gorskih vzponih. Zunanji politični okviri delujejo nekatere humanitarne organizacije, kakršna je npr. gasilstvo in druge.

Kljub najrazličnejšim tehničnim in drugim novostim ohranja duhovna kul-

tura na gorenjskem podeželju veliko tradicionalnih vrednot, le izdelke ljudske umetnosti in domače obrti počasi izpodrivajo ceneni uvoženi nadomestki. Tudi domača noša se korak za korakom umika po modni ukrojenim oblačilom.

Drugi del razstave zajema čas med obema vojnama. Gospodarski in socialni odnosi se v tem času v deželi niso bistveno spremenili. Bogastvo in revščina še vedno ostajata mejnika obstoječih posestnih razmer. Kmet in meščan živita vsaj v povprečju svoje skromno življenje, vendar staro ravnovesje vedno bolj rušijo povzpelniki, ustanovitelj večjih gospodarskih podjetij in trgovskih firm, ki hromijo prizadevanja malega trgovca in obrtnika, na deželi pa veleposestniki, ki odkupujejo zemljo obubožanih kmetov. Industrializacija širi svoj vpliv tudi na podeželje. Z delom v tovarni si revnejši vaški živeli išče izhod iz stiske. Nizke plače in slabi delovni pogoji postanejo vzroki številnih stank.

Duhovno in materialno življenje na vasi je še vedno vpeto v stare oblike. Navade in običaji živijo dalje. Hiše na vasi ohranjajo povečini svojo notranjo in zunanjo podobo in ureditev.

Izredno pomemben za nadaljnji vzpon gospodarstva v mestih kot tudi na vasi je razvoj elektrifikacije in širitev vodovodnega omrežja, ki omogočita vrste novih tehnoloških procesov. V gospodarsko življenje na vasi pa se vse bolj vključuje združništvo.

Podobno kot vasi tudi mestna jedra ohranjajo svoj nekdanji izgled. Odločilnega pomena za razvoj mestnih naselij je prodor urbanističnih in arhitekturnih konceptov na obrobje mestnih centrov. Poleg predelov vil z vrtovi in

oblikovno skromnih delavskih naselij (Jesenice, Tržič itd.) nastajajo večja poslopja in objekti, ki so delo priznanih arhitektov: Ivan Vurnik (Krekov dom na Jesenicah).

Politična konfrontacija vodi k ločenim društvenim dejavnostim, ki vneto tekmujejo med seboj in dosegajo včasih kar vidne uspehe. Razvoj šolstva omogoča nastanek nekaterih novih šolskih objektov kot so Gimnazija na Jesenicah, osnovna šola v Kranju in nekatera maloštevilna šolska poslopja na deželi. Pouk poteka pod močnim vplivom strankarskih nasprotij in trenj. Značilno za to obdobje je stalno premeščanje učiteljskega kadra.

Počasi, vendar vztrajno, se med obema vojnama uveljavlja avtomobilizem, vožnja z motorji in kolesarstvo. Avtobusi, avtomobili, motorji in kolesa že v precejšnji meri, vsaj na daljših razdaljah, nadomeščajo stara prevozna sredstva. Pojavijo se prve za moderni promet usposobljene prometne poti. Gorenjska z Bledom se med obema vojnama razvije v najpomembnejše turistično središče Slovenije. V porastu so tudi različne športne panoge: kolesarstvo, nogomet, plavalni športi, planinstvo in še posebej zimski športi s središčem v Kranjski Gori, Bohinju in Planici, kjer zraste znamenita skakalnica, ki ponese ime dežele v svet.

Druga svetovna vojna in nemška okupacija zabriseta sleherno sled javnega kulturnega izražanja. V boju za osvoboditev se rojeva nov čas in z njim nova miselnost, ki bo popolnoma preobrazila življenje v letih po končani vojni.

Razstavo je odstopil Gorenjski muzej iz Kranja in prikazuje gorenjske kraje od Jesenic do Rateč in od Bleda do Bohinja. Razstavo si lahko ogledate v Galeriji Kosove graščine.

Slavko Tarman

Obvestilo o vpisu v 1. razred osnovne šole za šolsko leto 1991/92

Vzgojnoizobraževalni zavod Jesenice sporoča, da bo vpis otrok v 1. razred osnovne šole za šolsko leto 1991/92

od 24. do 26. septembra 1990.

Vpis je po zakonu obvezen za vse otroke, rojene v letu 1984, in otroke, rojene v januarju in februarju 1985.

Starši lahko pogojno vpišejo tudi otroke, rojene do 31. avgusta 1985. Pogojno vpisani otroci bodo vključeni v 1. razred le, če bo komisija za sprejem šolskih novincev ugotovila ustrezno zrelost.

K vpisu naj starši pridejo z otrokom in prinesejo s seboj izpisek iz rojstne matične knjige (fotokopijo).

Otroci na mestnih šolah bodo razporejeni po teh šolah glede na razpoložljiv prostor (in glede na vpisno mesto).

Otroke vpisujejo šolski svetovni delavci na naslednjih vpisnih mestih:

Osnovna šola Jeseniško-bohinjski odred Kranjska Gora

-v ponedeljek, 24. septembra, od 8. do 14. ure
-v torek, 25. septembra, od 8. do 16. ure

Osnovna šola 16. december Mojstrana

-v sredo, 26. septembra, od 8. do 16. ure

Osnovna šola Prežihov Voranc, Tone Čufar in Karavanških kurirjev NOB Koroška Bela

-v ponedeljek, 24. septembra, od 8. do 17. ure
-v torek, 25. septembra, od 8. do 17. ure
-v sredo, 26. septembra, od 8. do 14. ure

Vpisno mesto za otroke z Blejske Dobrave je matična šola na Koroški Beli.

Osnovna šola Gorenjski odred Žirovnica

-v torek, 25. septembra, od 8. do 14. ure
-v sredo, 26. septembra, od 8. do 16. ure

Direktorica:
Marija Malenšek

Od 10. do 15. septembra VI. Teden upokojencev občine Jesenice

Zveza društev upokojencev občine Jesenice vabi upokojence in ostale občane na prireditve, ki bodo potekale v okviru VI. Tedna upokojencev občine Jesenice od 10. do 15. septembra po naslednjem programu:

Ponedeljek, 10. septembra:

- ob 17. uri v gornjem salonu restavracije Kazina na Jesenicah okrogla miza na temo Dodajamo življenje letom

Torek, 11. septembra:

- ob 10. uri na kegljišču hotela Larix v Kranjski Gori meddruštveno tekmovanje v kegljanju na asfaltu

Sreda, 12. septembra:

- ob 18. uri v Šahovskem domu na Jesenicah meddruštveno tekmovanje v šahu

- ob 18. uri v dvorani Delavskega doma na Javorniku Upokojenci pojejo in plešejo - nastopata ženski in moški pevski zbor in folklorna skupina

Četrtek, 13. septembra:

- ob 10. uri na strelišču SD Triglav na Javorniku meddruštveno tekmovanje v streljanju z zračno puško

- ob 18. uri v domu dr. Franceta Berglja na Jesenicah koncert ženskega in moškega pevskega zbora upokojencev za oskrbovance doma Petek, 14. septembra:

- ob 10. uri na balinišču v Žirovnici meddruštveno tekmovanje v balinanju

Sobota, 15. septembra:

- ob 18. uri v dvorani Gledališča Tone Čufar Jesenice koncert Pihalnega orkestra jeseniških železarjev za upokojence in ostale občane ob 40 - letnici Društva upokojencev Jesenice

Pokrovitelj: Zveza kulturnih organizacij Jesenice

Vstop na vse prireditve je prost.

Prva samostojna razstava fotografij Janija in Sandija Novaka

V okviru počastitve krajevnega praznika KS Javornik - Koroška Bela je bila v torek, 4. septembra, odprta samostojna fotografska razstava bratov Novak. Razstava bo odprta vsak dan od 4. do 14. septembra od 17. do 19. ure, dopoldan pa za skupine po dogovoru, v razstavnem prostoru Julke in Albina Pibernik na Javorniku.

Jani in Sandi Novak sta člana Foto kluba Andrej Prešern z Jesenic. Pričujoča razstava v organizaciji PD Svoboda France Mencinger je njuna prva samostojna razstava. Zanj sta izbrala vsak po 17 fotografij. S predstavitvijo obeh mladih ustvarjalcev se želi organizator spomniti tudi na 65. jubilej, ki ga letos praznuje Foto klub Andrej Prešern.

Brata Jani in Sandi Novak že dalj časa uspešno sodelujeta na slovenskih, jugoslovanskih in mednarodnih foto razstavah. Načrtno nabirata pokale in nagrade; Jani je ustvaril fotografije, ki so plod razmišljujočega duha in tehnične dovršenosti. Sandi ima izreden ob-

čutek za presenetljive, vedno na svež način predstavljene fotografije.

V svojih fotografijah ostajata ves čas korenito, domala nostalgичno vezana na domače okolje in naravo. V široki paleti vedno sveže ustvarjalnosti ni sta bila nikoli pasivna, vsekakor pa vedno vsestranska. Enako uspešna sta v portretih, tihožitjih, detajlih in dokumentarni fotografiji. Za Janija in Sandija bi sodeč po njunih fotografijah lahko rekli, da živita ustvarjalno polno in bogato življenje. Po svetu hodita s široko odprtimi očmi in srcem. Sposobna sta, da vidno in duhovno v slehernem trenutku dojameta stvari, ki jih morda oči »navadnih« ljudi niti ne za-

znajo. Fotografski kameri obeh sta v bistvu njune »podaljšane oči«, ki beležijo in hkrati idejo že »pregnetejo« v osebno obarvano umetniško predstavitev. Fotografije niso zgolj dokument vidnega, temveč stvaritve, obogatene z osebnimi domislicami. Konec koncev gre na fotografijah za večplastno pripoved in pričevanje o našem času. Največja vrednost fotografij bratov Novak je v tem, da vsaka od njih izpoveduje in izraža njuna osebna mnenja.

Srečanje s fotografijami bratov Novak pomeni srečanje z izredno senzi bilnima in v umetniškem pogledu že docela oblikovanima fotografoma. Pri njunih stvaritvah gre brez dvoma za zanimive fotografsko-estetske izbrušene rešitve. Obiskovalcem nudi razstava vpogled v njuno čustveno razgibanost in razumsko oblikovana svetova.

Slavko Tarman

Brezposelnost - vse večji problem v jeseniški občini

Med obiskom v jeseniški občini so se predsednik Skupščine Republike Slovenije ter predsednik in podpredsednik Zbora združenega dela Skupščine Republike Slovenije pogovarjali z jeseniškim izvršnim svetom in direktorji nekaj podjetij o problemih gospodarjenja v naši občini.

Predsednik Zbora združenega dela republiške skupščine je uvodoma povedal, da želijo zvedeti, na kakšen način nameravajo v občinah sami izboljšati gospodarski položaj ter s kakšnimi zakonskimi spremembami naj bi tudi republiški zbor združenega dela prispeval k temu.

Jeseniška občina je dolgo veljala za uspešno, od 1978. leta dalje pa neprestano nazaduje, je povedala predsednica Izvršnega sveta Skupščine občine Jesenice. S padanjem gospodarske rasti pa se povišuje brezposelnost (v primerjavi z ostalimi gorenjskimi občinami imamo trenutno na Jesenicah najvišjo stopnjo brezposelnosti - 5,28 %). Izrazito pereč problem je zaposlovanje mladih, saj se podjetja vse bolj »zapirajo«. Izhod iščejo tudi v upokojevanju namesto v prekvalificiranju in dokvalificiranju delavcev. Ker pa je v jeseniški občini že okrog 6.000 upokojencev, takega trenda upokojevanja (finančno) ne bo možno držati.

Socialno življenje se bo na Jesenicah bistveno spremenilo prihodnje leto, ko bo veliko železarjev ostalo brez dela. Železarna naj bi postala moderno

podjetje, ki bo konkuriralo razviti Evropi z delom in kvaliteto. Zato je še toliko bolj pomembno, kakšen odnos do železarstva bo imela slovenska vlada. Jeseniški izvršni svet je namreč že imenoval delovno skupino za pripravo socialnega programa (program bo predvidoma izdelan do srede septembra).

Predsednica izvršnega sveta je med drugim povedala, da se bo v jeseniški občini možno zaposlovati predvsem ob projektu Karavanke, v turistični dejavnosti, prometu ter zasebnem sektorju. Na vseh teh področjih skupaj pa se bo lahko zaposlilo precej manj ljudi, kot bodo dejanske potrebe. Pri karavanskem projektu so omejene možnosti zaposlovanja pri policiji in delno pri carini. Na področju turizma so zmogljivosti zgrajene, treba pa bo turistično ponudbo v občini povežati v celoto, saj doslej niso bili dovolj izkoriščeni športni objekti v Planici, Triglavski narodni park, kulturni spomeniki v Žirovnici in podobno. V zasebnem sektorju bo treba rešiti nejasnosti glede obrtništva in zasebnega podjetništva (predvsem na področju davčne politike), da bi po-

spešili ta razvoj.

Jeseničani so »republikancem« povedali, kako smo se v jeseniški občini že doslej opirali na lastne sile. Republikanci so namreč poudarjali predvsem to, da naj ne čakamo le na pomoč republiške vlade. V železarni se zavajajo, da mora vsako podjetje delati s profitom, vendar dodajajo: pod približno enakimi pogoji. V svetu namreč država pomaga črni metalurgiji z ugodnimi kreditnimi pogoji, občasnimi olajšavami, sodelovanjem vlade v vodenju in upravljanju teh podjetij. Obrestna mera je na primer v razvitih državah skoraj petnajstkrat manjša kot pri nas.

Jeseniška občina ne more dobiti sredstev »ekološkega dinarja«, ker nimamo načrtovanega velikega ekološkega projekta, saj smo sami že zgradili čistilno napravo in kolektor, vročevod, kanalizacijo, pri gradnji Karavanškega projekta pa je tudi vključeno investiranje v ekologijo. Treba bi bilo poskrbeti še za ekologijo Zgornjesavske doline - tudi zaradi razvoja turizma (če bo ob negativni propagandi o Jugoslaviji to še sploh možno).

Na precej vprašanj Jeseničanov republiki na tem razgovoru žal niso odgovorili.

Nada Dejak

OBČINA JESENICE

Sekretariat za občo upravo in splošne zadeve

po sklepu Izvršnega sveta Skupščine občine Jesenice

razpisuje

zbiranje ponudb

za najem poslovnega prostora - obrata družbene prehrane z vso potrebno opremo na Jesenicah, Cesta m. Tita 78.

Poslovni prostor obsega kuhinjo s shrambo in jedilnico. Namembnost poslovnega prostora je določena za pripravo toplega obroka med delom za delavce upravnih organov občine Jesenice in drugih zainteresiranih, odvisno od razpoložljivih kapacitet.

Poslovni prostor oddajamo v najem za določen čas za dobo treh let z možnostjo podaljševanja.

Pogoj za prevzem poslovnega prostora je tudi zaposlitev kvalificirane delavke, ki doslej opravlja to dejavnost v okviru upravnih organov.

Poslovni prostor si lahko zainteresenti ogledajo v času zbiranja ponudb.

Interesenti, ki naj bodo strokovno usposobljeni gostinski delavci, naj pisne ponudbe vložijo v zaprti ovojnici v roku 8 dni po objavi ponudb na naslov: Občina Jesenice - Sekretariat za občo upravo in splošne zadeve - s pripisom »ponudba za poslovni prostor«, Jesenice, Tito-va 78.

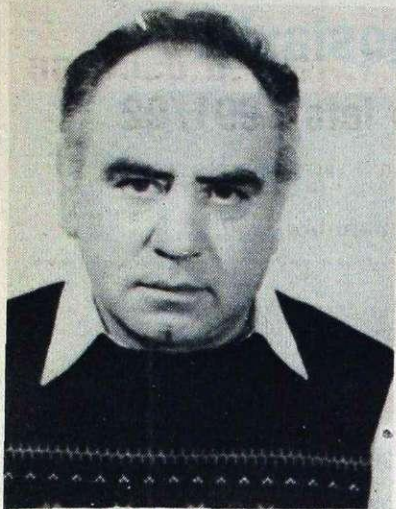
Ponudba naj vsebuje:

1. Osebnostne podatke o interesentu, s kratkim opisom dosedanjega dela.

2. Izjavo, da bo podpisal pogodbo in prevzel pogoje, ki bodo s pogodbo medsebojno določeni.

Podpis pogodbe pa pomeni prevzem poslovnih prostorov in vzpostavitev najemnega razmerja.

Ponudniki bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po končanem zbiranju ponudb.

Umrli je Janko Lipovec

Delovno pot je začel leta 1952 v obratu Promet, delo je nadaljeval na Javorniku, kasneje pa v je kot strugar uspešno pomagal reševati probleme.

Leta 1976 je pričel z delom v našem oddelku, kjer se je izredno hitro vključil v kolektiv.

Sodelavci smo ga spoštovali kot dobrega strugarja, ki je bil vedno pripravljen s svojimi delovnimi izkušnjami svetovati mlajšim. Z optimizmom je prikrival težave, ki so ga pestile.

Vse življenjske izzive je dobro prenašal, naravi pa ni mogel kljubovati.

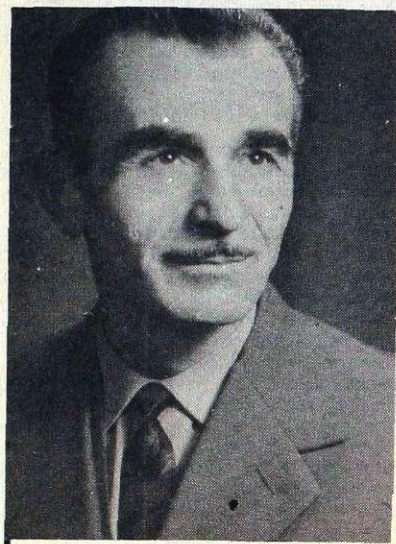
Vest o njegovi prerani smrti nas je vse, posebej pa njegove ožje sodelavce iz oddelka Vzdrževanje talilnic v Jeklarni 1, močno pretresla. Bili smo dobri prijatelji in še dolgo se ga bomo spominjali s spoštovanjem.

Sodelavci Jeklarni 1

V torek, 21. avgusta, smo se na pokopališču v Zgornjih Gorjah poslovili od našega sodelavca Janka Lipovca.

Vse življenje je posvetil svojemu poklicu in vso delovno dobo opravljal v Železarni.

Mehanični delavci. Potrebe po delavcih z njegovim znanjem so ga pripeljale na Vzdrževanje, kjer

Matku Fonu v spomin!

iskanja priložnostnega dela. Zaposlil se je v gradbeništvu v Prekmurju.

V letu 1936 se mu je posrečilo dobiti delo v takratni Kranjski industrijski družbi, to je v Železarni na Jesenicah, v obratu Transport. Takoj po prihodu na Jesenice se je vključil tudi v delo na kulturnem področju. S svojimi rojaki, ki so pred fašizmom pribežali na Jesenice, je ustanovil pevski zbor Soča. Ta zbor je s svojo aktivnostjo popestril pred vojno zelo razvito kulturno dejavnost na Jesenicah.

Tudi druga svetovna vojna mu ni prizanesla. Kot zaveden Slovenec se je vključil v osvobodilno gibanje. Jeseni leta 1944 se je vključil v Jeseniško-bohinjski odred, v januarju 1945 je bil na Hrušici zajet. Bil je zaprt na Jesenicah, kjer je občutil metodo zasliševanja gestapovca Druscheja, bil odpeljan v zapore v Begunje, kjer je prestopal vse muke te kaznilnice, od tam pa je bil odpeljan v Mathausen, kjer je z drugimi sotrpini dočkal osvoboditev. Koncem julija je prispel domov.

Ko si je malo opomogel, je šel zopet nazaj v Železarno na Transport, kjer je delal do svoje upokojitve. Z ostalimi delavci se je vključil v obnovo porušene domovine in v boju za doseganje postavljenih ciljev. Še vedno je prepeval v pevskem zboru upokojencev.

Seveda je s svojim delom pomagal tudi svoji družini ter je sinova vzgojil v naprednem duhu. Skupno so zgradili dostojen dom ter so živeli v srečni družini.

Matko je bil moč načel, kljub tegobam dveh svetovnih vojn, zapora in internacije je ostal zvest svojim načelom.

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Prijatelji

Dežurne trgovine

V soboto, 8. septembra, bosta na Jesenicah od 8. do 19. ure odprti trgovini:

- Emona market Jesenice, Titova 51 a, in
- Delikatesa poslovalnica 5, Jesenice, Tomšičeva 70a.

V soboto, 15. septembra, bosta na Jesenicah od 8. do 19. ure odprti trgovini:

- Specerija Bled, Jesenice, Titova 22, in
- Rožca poslovalnica 14, Javornik, Pot O. Novaka 8.

Dežurni lekarni

V septembru je za občini Radovljica in Jesenice dežurna lekarna na Jesenicah.

Razstavni salon Dolik Jesenice

V razstavnem salonu Dolik DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice je do vključno 19. septembra na ogled razstava akvarelov in risb slikarja Marjana Miklavca iz Sežane.

Salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan in nedelje, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Glasbena šola Jesenice

vabi nove pevce v ZBOR CICI-BANOV v starosti 4 do 6 let. Vpisovali bomo vsak dan dopoldne od 8. do 12. ure, v ponedeljek, 10. 9. 1990, pa tudi popoldne od 14. do 16. ure.

Zbor bo pričel z delom v ponedeljek, 10. 9. 1990, ob 16. uri.

Društvo Obranca ponovno prireja veliko zabavno popoldne z ansamblom Lojzeta Slaka v soboto, 8. septembra, ob 16. uri.

Za družabne igre, hrano in pijačo bo poskrbljeno.

Rešitev križanke iz prejšnje številke:

skakalka, Makarios, Atalanta, Planina, PV, pat, TČ, roč, ateizem, kromit, Reka, Kornati, aed, topless, eritrocit, GT, črep, IL, ČG, sapa, Ortnek, ime, sonar, esplanada, bon, ovira, Artois, UJ, lira, lok, avdienta, revizor, DJ, patriot, adamant.

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem mojima dvema sodelavkama Neni Miljašević in Azemini Mulalić iz Kadrovskega sektorja za pozornost in prekrasno darilo. Vsem skupaj želim veliko uspehov in osebne sreče ter jih prisrčno pozdravljam. Zahvaljujem se sosedu Fezi za darilo in vsem ostalim, ki so me obiskali na domu.

Ljubica Nišević

Najlepše se zahvaljujem gradbenemu oddelku Javornik za izredno pozornost ob odhodu v zaslužni pokoj. Iskreno se zahvaljujem za obisk in podarjena darila.

Gradbenim delavnicam pa želim bolj pomembno mesto v Železarni ter manj težkega in nevarnega dela in boljše plače.

Tine Zupan

Rekreacija
Podjetje za opravljanje
rekreacijskih dejavnosti, p.o.

razpisuje

11. spominski pohod Janeza Jenka na Triglav 15. in 16. septembra 1990

Organizator: Podjetje Rekreacija
Izvajalec: Postaje GRS in Planinska društva
Vodja pohoda: Pavel Dimitrov
Datum pohoda: Sobota, 15. in nedelja, 16. september 1990
Smeri pohoda:

Železarna Ravne: Zbor udeležencev ob 8. uri na Zatniku. Smer: Rudno polje-Planika-Triglav-Krma.

Veriga Lesce, Plamen Kropa: Zbor udeležencev ob 7. uri pred upravno zgradbo Železarne Jesenice. Smer: Kot-Staničev dom-Triglav-Krma. Železarna Store, Železarna Jesenice, Tovil, Metalurški inštitut, Žična Celje: Zbor udeležencev ob 8. uri na Zatniku. Smer: Rudno polje-Kredarica-Triglav-Krma.

Oprema: Udeleženci naj bodo opremljeni s primerno uhojenimi čevlji s profilirano gumo, gorsko obleko, vetrovko in pokrivalom.

Prijave: Prijave zbiramo hkrati z vplačilom 150,00 din za delavce ETE in sektorjev na Jesenicah na sindikatu Železarne, za delavce ETE na Beli in Javorniku zbirata prijave Boris Lazar (VBS) in Janko Avsenik (PVT) do 12. septembra 1990.

Za vse pohodnike bo zaključek v Krmi. Za ples in razvedrilo poskrbljeno. Možnost nakupa enolončnic v planinskih domovih.

Pohod bo dvodnevni, zato potrebujemo prenočišča. V planinskih domovih rezervacij ni, zato pohodnike prosimo, da so strpni in dajo prednost na ležiščih starejšim.

V nahrbtniku imejte hrane za dva dni.

Cena prenočišča je od 60 do 100 din.

Pohod bo v vsakem vremenu in na lastno odgovornost.

Srečno!

Jesenske serenade v Kosovi graščini

Pretekli ponedeljek so se v Kosovi graščini na Jesenicah začele letošnje JESENSKE SERENADE. V prvem večeru so se predstavili člani NOVEGA LJUBLJANSKEGA PIHALNEGA TRIA.

Z večeri jesenskih serenad bomo nadaljevali v petek, 7. septembra, ob 20. uri v Kosovi graščini na Jesenicah. Tokrat se nam bodo predstavili: MONIKA KRANJEC – kitara, LARISA ZURUNUČ – flavta in VUK KRAKOVIĆ – violina.

Predstavili bodo glasbo 20. stoletja dveh avtorjev: angleža Johna Duarteja in našega Primoža Ramovša. Duarte je gotovo svojevrsten fenomen. Kljub temu, da ni akademsko izobražen skladatelj, so se njegova številna dela za kitaro solo in tista v družbi z drugimi instrumenti trdo zasedla v spored kitaristov širom po svetu.

Danes gotovo največ izvajani slovenski ustvarjalec Primož Ramovš je eden tistih skladateljev, ki so pri nas orali

ledino na področju glasbe za kitaro. Poslušali bomo po eno solistično in komorno delo obeh avtorjev.

Večere bomo nadaljevali v ponedeljek, 10. septembra, prav tako ob 20. uri, z nastopom MIRANA KOLBLA. Violinist Kolbl bo predstavil spored Paganinijevih capricc.

Letošnje SERENADE bomo zaključili v petek, 14. septembra, ob 20. uri z nastopom vokalne skupine AVE pri Glasbeni mladini ljubljanski. Predstavili bodo večer renesanse in baroka. To so dela J. Gallusa, T. Morleya, A. Lotti in J. S. Bacha.

Glasbena mladina Jesenice vas vabi, da si ogledate kvalitetne in zanimive nastope mladih umetnikov.

DU Jesenice obvešča

Društvo upokojencev Jesenice vabi svoje članice in člane na članski sestanek, ki bo v soboto, 8. septembra, ob 16. uri v domu društva na Jesenicah, Pod gozdom št. 13.

Na sestanku bomo obravnavali izlet v Dom železarjev v Crikvenici in nekajdnevni izlet v Rabac.

V okviru Tedna upokojencev občine Jesenice bo DU Jesenice slavilo 40-letnico delovanja. Obravnavana bo tudi športna dejavnost društva in aktualne zadeve.

Obenem obveščamo vse člane, ki še niso poravnali letne članarine in vzajemne samopomoči, da to store čimprej, da ne bi bilo neprijetnosti ob eventualni rabi teh sredstev.

Da bi bil sestanek uspešen, vabi IO na polnoštevilno udeležbo!

IO DU Jesenice

Zahvale

Ob boleči in težki izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

JANKA LIPOVCA,
delavca Železarne,

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom ter sodelavcem obrata Vzdrževanje za vsestransko pomoč.

Hvala osebju Bolnice Jesenice, posebno dr. Resmanu, ter osebju CIIM v Kliničnem centru, župniku za lep obred, pevcem za zapete žalostinke, praporščakoma ter Lebarju za poslovnice besede.

Se namkrat hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Ob boleči izgubi dragega očeta se iskreno zahvaljujem delovodji Ani Čimžar ter ostalim sodelavkam za izrečeno sožalje in denarno pomoč. Še enkrat hvala!

Seka

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se iskreno zahvaljujem za čestitko ob življenjskem jubileju.

Marija Malenšek

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in dedka

VINKA POGAČARJA,
po domače Krzetovga Cena,
upokojenca Železarne Jesenice,

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so kakorkoli pomagali.

Zahvaljujemo se g. župniku iz Gorij za pogrebni obred, pevcem za zapete žalostinke, Integralu Jesenice za venec ter elektrodnu oddelku za zbrani denar. Posebno se zahvaljujemo dr. Zoniku za obiske na domu in gospe Renati Urevc za pomoč.

Vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti, še enkrat hvala.

Zalujoci: žena Ljudmila, sin Vinko in hči Brigita z družinama

Sporočamo žalostno vest, da je umrla

MARIJA VOVK.

Pokopali smo jo v ožjem družinskem krogu v soboto, 1. septembra.

Zalujoci: sestra Ivanka in Rozalija in ostalo sorodstvo

Z nami sta bila tudi starejša mladina (foto: Janez Avsenik)

Na Paškem Kozjaku je bilo veselo

Planinci Železarne Štore so nas povabili v goste na Paški Kozjak. Zbrali smo se v Dobrni in zopet smo bili Jeseničani najštevilnejši, saj nas je bilo kar 70.

Pohoda so se zaradi zložne in varne poti lahko udeležili planinci vseh starosti od otroka do 85 let. Posebno lepo je bilo v naših vrstah pozdraviti starejša mladeniča, ki skupaj štejeta kar 170 let. Zazelimo jima še veliko lepih in veselih tur.

Veseli planinskega pohoda smo zaključili s plesom pred planinskim domom.

Janez Avsenik

Predstavljamo moško in žensko padalsko reprezentanco Jugoslavije

Darko Svetina

Bogdan Jug

Roman Pogačar

Dušan Intihar

Branko Mirt

Jutri, v petek, 7. septembra, bo na Bledu pred trgovskim centrom ob 18. uri svečana otvoritev 20. svetovnega prvenstva v padalstvu. Jugoslovanske barve bodo med moškimi zastopali samo leški padalci Jug, Intihar, Mirt, Pogačar in Svetina, v ženski ekipi pa sta Leščanki Avbeljeva in Grčičeva. Tudi ostale tri so že dokončno izbrane, to sta Zagrebčanki Kovačičeva in Pirčeva ter Balassa iz Subotice.

Fantje in dekleta so v zadnjih dneh dobro vadili in ob ugodnih vremenskih pogojih se lahko nadejamo tudi dobrih dosežkov. Fo stažu in izkušnjah spada jo fantje med nekaj najkvalitetnejših ekip. So izredno izenačeni, kar je pomembno za skupinske skoke na cilj. Za dekleta tega ne bi mogli trditi, je pa res, da je to doslej najkvalitetnejša ženska ekipa Jugoslavije na svetovnih prvenstvih. In še predstavitev članov ekip:

Bogdan Jug: je najmlajši v ekipi. Star je 26 let, po poklicu avtomehaničar. Doma je iz Lesc, je poročen, brez otrok. Gradi pa si za družino nov dom na Bledu. Bogdan je po sposobnostih najmočnejši član ekipe. Njegovi dosežki uspehi to potrjujejo. Bil je mladinski državni prvak in mladinski svetovni prvak v skokih na cilj. Na domačih prvenstvih je že petkrat osvojil naslov državnega prvaka, v letih 1984 in 1986 do 1989. Letos si je nekaj dni pred državnim prvenstvom poškodoval roko in ni tekmoval. Na 1. svetovnem prvenstvu v paraskyju je bil v ekipi, ki je osvojila 3. mesto. To pot v Lescah bo to že njegovo četrto sodelovanje na svetovnih prvenstvih. Doslej je opravil preko 3.600 skokov.

Dušan Intihar: je najstarejši član ekipe. Star je 33 let, Jeseničan. Zaposlen pri špedicijski firmi na Jesenicah. Je strojni tehnik in še samski. Opravil

je že 4.300 skokov, kar je največ v ekipi. S padalstvom se je začel ukvarjati leta 1978 in od leta 1981 je stalni član državne reprezentance. Državni prvak je bil leta 1982. Na neuradnem evropskem prvenstvu v Grazu leta 1981 je osvojil 1. mesto in leta 1985 na enakem tekmovanju 3. mesto. Bil je član ekipe, ki je na 1. svetovnem prvenstvu v paraskyju osvojila 3. mesto. V Lescah mu bo to že četrti nastop na svetovnih prvenstvih.

Darko Svetina: doma v Begunjah, star 30 let, poročen in ima sina prvošolčka in štiri letno hčerko. Je tekstilni tehnik in zaposlen v prodaji oblačil v begunjskem elanu. V ekipi ima najdaljši padalski staž. Prišel je leta 1977, bil že naslednje leto mladinski državni prvak in od leta 1980 je stalni član jugoslovanske reprezentance. Nastop v Lescah mu bo že šesti na svetovnih prvenstvih. V ekipi slovi kot večno drugi, ker še ni bil absolutni državni prvak, ampak že štirikrat drugi. Zato pa je bil trikrat državni prvak v skokih na cilj. Na 17. svetovnem prvenstvu v Viskyu v Franciji je leta 1984 z ekipo osvojil srebrno kolajno v skupinskih skokih na cilj. Doslej je opravil preko 4.200 skokov.

Roman Pogačar: star je 31 let, stane v Lescah, je diplomirani inženir računalništva in zaposlen v Verigi v Lescah kot vodja računalniškega cen-

tra. V mladinskih časih je bil odličen smučar in je tekmoval v mladinski A selekciji. To mu je tudi pomagalo, da je na svetovnem prvenstvu v paraskyju osvojil 2. mesto in ekipi največ dodal za bronasto odličje. Padalske skoke je za dve leti prekinil, ker se je ukvarjal s cestnimi hitrostnimi dirkami na motorjih; zaradi previsokih izdatkov brez sponzorstva se je raje vrnil k padalstvu. Doslej je opravil nad 2.900 skokov. V dneh prvenstva pričakuje, da bo postal očka.

Branko Mirt: drugi po letih v ekipi, star je 32 let in zaposlen kot gasilski tehnik v Kranju, kjer tudi živi, je poročen. S padalstvom se ukvarja od leta 1979. Član jugoslovanske reprezentance je od leta 1982. Državni prvak je bil leta 1983, letos pa je ta naslov osvojil drugi. Na 17. svetovnem prvenstvu v Viskyu v Franciji je v skokih na cilj osvojil z ekipo srebrno kolajno. Na svetovnem prvenstvu v paraskyju leta 1987 je z ekipo osvojil 3. mesto. Doslej je opravil nekaj nad 3.000 skokov.

Irena Avbelj: je najmočnejše orožje ženske ekipe. Stara je 25 let in je Ljubljanka in članica ALC Lesce, kjer je začela skakati leta 1985. Je učiteljica telesne vzgoje in študentka informatike. Med vsemi dekleti ima najbolj pestro športno pot. Kot pionirka je bila telovadka, nato je bila dobra plavalca. Plavanje jo je potegnilo tudi pod vodo. Kar trikrat je bila državna prvakinja v podvodni orientaciji in še vedno je ob padalstvu aktivna tudi v tem športu. Že prvo leto tekmovanja v padalstvu je postala mladinska in članska državna prvakinja; isto leto 1988 je nastopila z

državno ekipo na 19. svetovnem prvenstvu na Švedskem. Letos je že tretjič osvojila naslov državne prvakinja z absolutnim državnim rekordom v skokih na cilj. Kar 11-krat zapored je skočila v ničlo. To doslej tudi nobenemu moškemu ni uspelo. Zelo dobra je tudi v figurah, kjer bi tudi med fanti prišla do kolajne. Dolej je opravila preko 1.500 skokov. Na tem svetovnem prvenstvu v Lescah potrebuje še kanček športne sreče za lep uspeh med reprezentancami.

Mira Grčič: je najmlajša v ekipi in še ni stara 23 let in zato edina mladinka v ekipi. Je Zadarčanka, kjer se je pričela ukvarjati s padalstvom. Po končani gimnaziji v Zadru se je vpisala na strojno fakulteto v Ljubljani in se včlanila v ALC v Lescah. Je priden študent. Je že absolventka strojne fakultete, njena povprečna ocena pa je nad devet. Do naziva diplomiranega inženirja ji manjkata samo še dva izpita in diploma, ki jo bo opravljala pri znani švicarski firmi, za kar je dobila tudi stipendijo. Doslej je bila 4-krat mladinska državna prvakinja in enkrat članska, skupaj z Ireno Avbelj. Prvič je sodelovala na svetovnem prvenstvu leta 1986 v Ankari in 1988 leta na Švedskem. Doslej je opravila preko 2.100 skokov.

Gordana Kovačič: je stara 26 let, po poklicu zdravnica splošne prakse. Živi in dela v Zagrebu in je članica Aerokluba Zagreb. Je še samska. Pričela je skakati leta 1982 in bila šestkrat prvakinja Hrvatske in enkrat državna prvakinja v klasičnih skokih in enkrat v paraskyju. Ima že 1.500 skokov. V pro-

stem času rada igra klavir, rada teče in igra tenis.

Helija Balassa: Stara je 26 let, še samska, a samo do zaključka svetovnega prvenstva. Živi v Subotici, kjer je kot ekonomski tehnik zaposlena v Energoinvestu. V aeroklubu Ivan Šarić v Subotici je doslej opravila preko 1.700 skokov. Bila je mladinska državna prvakinja leta 1984 in članska leta 1987. Prvič je tekmovala na svetovnem prvenstvu leta 1988 na Švedskem.

Veseljka Pirč: je Zagrebčanka, po poklicu grafični inženir, zaposlena v kriminalistični službi. Je najstarejša v ekipi, a z najmlajšim padalskim stažem. Pričela je skakati leta 1985. Trener je njen soprog, odličen padalec za skoke na cilj, Zdravko Pirč. Doslej je opravila le 750 skokov, kljub temu pa ima izreden občutek za skoke na cilj. Ob padalstvu se še vedno ukvarja z njenim priljubljenim športom judo. Pridobila si je že naslov mojster juda in črni pas 1. dan. Pri tem športu je že 14 let. Rada ima tek, branje in kasaške dirke, kjer je tudi uspešno vodila kasaško vprego na tekmovanjih. V padalstvu je bila dvakrat prvakinja Hrvatske, letos pa ima srebrno kolajno z državnega prvenstva med članicami. Lansko leto je bila tretja na državnem prvenstvu v paraskyju.

Že kratka predstavitev članov obeh jugoslovanskih ekip nam upravičeno daje upanje za lepe dosežke na 20. svetovnem prvenstvu v Lescah. Od njih nihče ne zahteva kolajne, saj so med favoriti edini amaterji, če pa kakšna bo, bomo toliko bolj veseli.

Irena Avbelj

Mira Grčič

Janez Šafarič, trener ženske ekipe

Drago Bunčič — »Kengx«, trener in vodja tekmovanja

Franc Primožič, organizacijski sekretar 20. SP

Več o hokeju ali Kako se dajemo v zobe!

Pred dnevi sem v Dnevniku bral članek o jeseniškem hokeju, neke tove. Ferjan ali Fabjan, ki pa je, kot je preverjeno, sploh ni. Gospa se je predstavila pod tem priimkom, ker ne želi, da bi jo kdorkoli opozoril na neutemeljene izjave.

Kot navijača Jesenic, kot železarja, kot Jeseničana me moti, če ne celo boli, ko berem neresnice o našem hokeju in seveda hokejistih. Osebnostno dobro poznam skoraj celo prvo moštvo Jesenic, razen nekaj mlajših. Zato me to še tolikanj bolj moti. Gospa v tem članku piše o: družbenih stanovanjih (ki da so last Železarne, prednosti pri dodelitvi stanovanj), delovni dobi (ki fantom teče, oni pa igrajo hokej ali pa tudi na treninge ne hodijo), o »Buttikihi«, pa pijančevanju itd. Potem o težkem stanju Železarne! Pa o tem, kako ona in seveda mi vsi, ki smo zaposleni v Železarni, živitarimo iz dneva v dan, nesigurni za svoja delovna mesta in osebni dohodek itd.!

Spoštovana gospa Ferjan ali Fabjan pa ni pomislila, da s tako izjavo, s takim člankom lahko tudi koga užali. Ker: če je težko stanje v Železarni, je težko stanje tudi za hokej in tudi za občino. Pričela naj bi se, koniu od hokejistov teče delovna doba v Železarni, kdo od njih prejema plačo, koliko jih je dobilo prednostno stanovanje, kdo od njih je za jesenjski denar odprl trgovino. In seveda, kdo pijančuje in kdo se ne udeležuje treningov.

Ne bom komentiral naštetih stvari, ker to ni moj namen. Samo gospa, v

prejšnjem sistemu smo vse to okoli OD hokejistov in njihove delovne dobe sprejemali samoupravno ali kakorkoli že. Kakorkoli in karkoli je že bilo, sem pa prepričan, da za to niso krivi hokejisti.

Vašega poklica ne poznam! Jaz sem ključavničar in menim, da svoj poklic opravljam v redu. Poklic hokejistov pa je trenutno hokej, katerega kot vemo, tudi v redu opravljajo, saj smo Jesenice kot majhno mesto lahko ponosni na naš hokej. Torej jim tega ne moremo očitati.

O pijaci pa toliko! Če se ga napijeva jaz ali vi, za to ne bo izvedel skoraj nihče ali pa ožja okolica in seveda opravljivi. Če pa kdo od hokejistov po naporni tekmi popije dve tri pivu, potem to izve cela srenja in še kdo. Tudi če je kdo od njih malo bolj podvržen pivopivanju, leti kritika na vse (pijanci). Sam nisem podvržen alkoholu, toda če me prime, »se ga namečem«, pa če to piše potem v ustavi ali svetem pismu. Saj ima vsak pravico do zasebnega življenja. Glede tega mislim, da se strinjava.

Pa naj bo dovolj! Moja jeza se je ohladila. Gospa Ferjan (Fabjan), lepo je, da preberemo kakšno vest o jeseniškem hokeju tudi v drugem časopisu, ne samo v Železarni, razen seveda poročila tekem. Toda to naj bi bile resnične, utemeljene in ne žaljive izjave. Saj tudi vas, gospa, ni nikdar nihče vprašal, »če ima vaš ata zlate zobe in kako imate urejeno stanovanje.«

Ker to nikogar ne briga!

Kot vi tudi jaz z nepravim podpisom Šimurina

Permanentne vstopnice v sezoni 1990/91

Hokejski klub Jesenice obvešča ljubitelje hokeja, da pričneta hokejsko sezono 1990/91.

Obenem obveščamo, da so na razpolago permanentne vstopnice za vse tekme HK Jesenice v sezoni 1990/91 in predvidoma za osem tekem svetovnega prvenstva B grupe, ki bodo na Jesenicah. Vstopnice so v prodaji pri podjetju Rekreativna Jesenice, telefon Železarna Jesenice, int. 31-13, Mirko Klinar (od 6. do 10. ure, stavba Kadrovskega sektorja, soba 11).

Cena sedišča je 1.000,00 din in stojišča 600,00 din, plačljivo v štirih obrokih, zapadlost zadnjega obroka je 15. januarja 1991.

Cena za posamezne tekme bo predvidoma 70,00 din za sedišče in 50,00 din za stojišče za članske tekme in 10,00 din za mladinske in pionirske tekme.

HK Jesenice

Razpis občinskega prvenstva v košarki za leto 1990

ZTKO Jesenice organizira občinsko prvenstvo v košarki za rekreativce. Tekmovanje bo organizirano v mesecu oktobru.

Ekipa sestavljajo neregistrirani igralci, starejši od 16 let. Sistem tekmovanja in kraj tekmovanja bomo določili po prejetih prijavah. Prvenstvo bo organizirano le, če se prijavi najmanj štiri ekipe.

Prijave pošljite na naslov: ZTKO Jesenice, Ledarska 4. Prijava naj bo pisarna, vsebovati pa mora poimenski spisek ekipe in naslov vodje ekipe. Prijave pošljite do 22. septembra.

Na sestanku prijavljenih ekip je potrebno plačati kotizacijo v višini 500,00 din. O času sestanka bodo vodje prijavljenih ekip obveščeni po pošti.

ZTKO Jesenice

Razpis občinskega prvenstva v odbojki za leto 1990

ZTKO Jesenice organizira občinsko prvenstvo v odbojki za moške ekipe. Tekmovanje bo organizirano v mesecu septembru.

Način tekmovanja: Turnir (odvisno od števila prijavljenih ekip).

Prijave: Pošljite na naslov ZTKO Jesenice, Ledarska 4. Pisna prijava naj vsebuje spisek igralcev in naslov vodje ekipe.

Sestanek vodij prijavljenih ekip bo v ponedeljek, 17. septembra, v pisarni ZTKO Jesenice (v športnem parku Podmežaklja). Na sestanku se plača tudi kotizacija v višini 200 din na ekipo.

Tekmovanje bo izvedeno v primeru, da se prijavi najmanj štiri ekipe.

ZTKO Jesenice